

*** * * * Fará una entremaliadura cada diumenge * * * ***

ANY 1.er * BARCELONA, 91 JUNY 1904 * NÚM. 25

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Rambla de las Flors, 11
— — BARCELONA — —

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Catalunya, un any. . . . 3 Ptas.
Idem, un semestre . . 2 íd.
Extranger, un any. . . . 5 íd.

La llevor que's va sembrar
no fou de las mes escassas,
puig que ha eixit ben abundosa
la cullita de carbassas.

Mercés á tots

Aqueixas son las primeras paraulas que s'han escapat de mon llabi al agafar la ploma pera parlarvos de las impresións rebudas en la setmana passada. Mercés ben expressivas, donchs, a tots quants m'han ajudat en ma nobilíssima tasca y mercés als llegidors, de quins he tingut la satisfacció de veure practicament lo carinyós afany qu'han demostrat envers la hermosa recordansa del inmortal poeta de Catalunya, Mossén Jacinto Verdaguer, ab lo que m'ha sabut a gloria expressar lo meu agrahiment desde mon infantil periódich.

Sigam permés, are que hi soch, demanar excusa y perdó als estimats escriptors que m'honraren ab llurs fruits de son saber, que no'm fou possible per mancansa de lloch enquibir en lo número passat sos estimats trevalls, y que pera satisfacció meva, ensemps que per la de mos llegidors, adjunto a continuació. Permeteu, donchs, que acabi com ja he comensat, donantvos mercés a tots.

En Patufet

Al sagrat Cor
Cantich

Oh Cor dolcíssim
sol del cor meu,
Cor amantíssim
vos regnareu.

I

Ahir son setge
la flor hermosa
se torna rosa
la llum blanca
y le [illegible] perlas
la terra humida
ynceda florida
de [illegible] [illegible].

II

Fou que 'l mon tot
vostra veu sols,
fins que passa
l'Esperit Sant
[illegible] per vos dexe
l'home son [illegible]
cruels suplicis
lo dexaran.

III

De la Escriptura
son la compendi
per un incendi
d'amor encés
fins que en aqueix llibre
l'amor aprenen
prompte ne tenen
lo cor ferit

Tingan en cara
font d'aygua viva
riu sense vida, —
mar sense fons
Te llum a Espanya
com algun dia
sol de mitg dia
que may te pons

[illegible]

(Autógrafo de Mossén Jacinto Verdaguer, Pvre.)

Sobre de Mossén Cinto

Lo que mes nos encanta als rossellonesos, en el poema *Canigó*, es que Mosssen Cinto nos hi ha ensenyat la nostra propia historia, y nos hi ha descubert la poesía de la nostra terra.

Temps ha que no se parlava mes, assi, ni de Sant Martí de Canigó, ni de las ruinas de Mirmanda, ni de las Coves de Sirach, ni del puig de Tallaferro; y poch que dingú se'n cuydava! Un ó altre excursionista hi anava, de passada, y se'n entornava axís com era vingut.

Mes miri aquí que Mossen Cinto se'n hi vé ell, y amb una sola mirada, ja ha vist tot alló de la reconquista sobre dels moros; las picas nevadas, las comes mes enreconadas, los vells monastirs, los aucells del bosch, y las flors del camp, sembla que li contin de nou unes gestes y unes maravellas del tot descuydadas. Y amb el seu geni poétich, ell ne treu los encantaments del *Aplech* á Sant Martí de Canigó (Cant I) de la *Fada de Mirmanda* y del Pasatge d'Annibal, (Cants VI y VII), del *Encis* y de las Coves de Sirach (Cant VI), de la gegantina lluyta del compte Tallaferro (Cant V).

Y d'altres que se'n podría senyalar, tullejant lo poema *Canigó*, de cap a cap.

Y quant n'hom pensa amb quina senzillesa, amb quin cor obert, Mossen Cinto tractava a qui se li

presentava com a amich, ja es de bones que n'hom l'anyora, ja n'hom sent quina perdua ha estat la seua mort pera la Patria Catalana!

J. Delpont

Perpinyá, Juny 1904

Llegint les «Flors del Calvari»

Rossinyol de la poesía
que al so de ton arpa d'or
tornes en mel y ambrosía
les espines del teu cor.
Llegint ton sublim breviari
tant ta gloria a mos ulls llú,
que muntaría al Calvari
per pogué' escriure com tú.

M. Marinel-lo

Ab motiu de la mort de Mossén Jacinto Verdaguer, Pvre.

Ha mort lo gran poeta, ha mort lo mestre,
lo qui polsava magistral son estre,
lo qui ha deixat com eternal memoria
de cent cansons de fé, pur enfilay,
grahons que l'han pujat fins a la gloria
ahont sos cants no morirán ja may.
Lo sol s'ha post y al tramontar la serra
ha esqueixat d'aquest mon lo negre vel;
Al glatir lo seu cos la ingrata terra,
Deu rebía son ánima en lo cel,

10 Juny 1902

Lluis Tintoré Mercader

Perpetuina

La tarde queya. Lo sol anava acotxantse, acotxantse..... lentament, al lluny del horitzó, envolcallant en un melancólich esguart plé de recansa, los cims de Vallvidrera, ahont son humil germá, lo *Sol* de la poesía catalana, feya també las darreres extremituts pera anarsen a la posta.

—Jó m'en vaig ¡Adeu!... --semblava dirli aquell;--demá renaixeré grant, com sempre y esplendent..... y tú no'm veurás més, tu dormirás una son profonda de la qué no has de despertar fins aquell jorn tan grant en qué s'obrirán de bat a bat las portas de la eternitat.

Tot callava. Tan sols lo rossinyol, entre'l fullatge, trenava dolças passades,

sas mes triadas cansons, pera endolcir lo darrer son del volgut mestre, del cantaire sublim.

Perfóms hubriagadors llensava al aire com suau incenser, lo ginester en flor..... y's desmayaven las floretas gentils, y a terra queyen, en plor banyadas, bon punt fou post lo sol... que negra nuvolada s'extengué en aquells cims, y una alenada freda ab tret de mort, vá invadir en un instant la terra catalana, escorrentse com un frisament estrany per monts y planes, creuant los mars, y fins a terres llunyes extenent sa gebror.

—«Mossen Cinto es mort!...»—corría de boca en boca.

—«Mossen Cinto es mort!...»—joves y vells deyen a chor..... y las llágrimes s'escorrien silencioses.....

—«Mossen Cinto es mort!...»— repetíen los ecos del Montserrat altiu, quina silueta al lluny se retallava en la celistía del cap vespre.

—¡Es mort! ¡Es mort!... —braolava lo Monseny... y'l Canigó y Puigmal fentli de tornaveu clamaven:

—¡Es mort! ¡Es mort!...

Los aucells en las branques s'arrupiren y pararen llurs cants; cloguéren las flors sos calzers y el bosch tot, enmudí..... y tot plorava, tot vestía lo dol mes fort.

. . . .

Dos anys fa ja, que la freda y despietada grapa de la mort, ens arrebassá aquella preuhada existencia y altres tants, que té un altar en cada cor catalá, en el que reviu cada jorn mes grant, cada jorn mes gloriós. Per aixó podém dir ben alt, que'l mon enter ho sentí, y a despit dels envejosos que li enmatzinaren la vida.

—«Mossen Cinto no es mort, ni may morir podrá, mentres aleni un sol fill de Catalunya».

JOAQUÍM ROSSELLÓ ROURA

Juny de 1904

Mossén Cinto

¡Un any cumpleix avuy, que al cel fugia,
com ángel que s'anyora, sospirant!
¡Un any qu'entre dolcíssima agonia,
tot pronunciant un Nom hermós moria,
que l'alentava en son darrer instant!
Lo Nom del bon Jesús, qu'acompanyava
al gran Poeta, en sos moments de dol...
qu'en sos somnis, hermosos, l'arrobava;
qu'en sos cántichs de joya l'inspirava;
que al morir li donava dolç consol!
¡Un any, qu'encar' sos llavis mitj-somreyan
lleginthi las dolcesas del seu cor,
que aquells ulls, estimats, encara hi veyan...
que ab amor infinit «¡Adeu!» ens deyan,
dels Cels tot ovirantne la claror!...

. . . .

També ha florit enguany la Primavera;
s'han adornat las nits de Juny d'estels;
ha perfumat l'ambent la rosa vera...
ens fan sentir llur cántiga encisera
los rossinyols, gentils y'ls oronels...
Mes ¡ay! aucells y flors que la Natura
enamorats y bells engalanau...
vostre cantayre hermós, fugí a l'Altura...
a endreçar llurs cants a la hermosura,
beatífica, dels Cels, ab gloria y pau.
Catalunya del cor, Patria adorada,
no ploris, per ton ángel anyorat,
que si has perdut la joya més preuhada,
es perque'l bon Jesús tant l'ha estimada
que sols la vol pel cel... per son Aymat!

María Gracia Bassa y Rocas

Llofriu, 10 Juny 1903

La vaga dels barbers

Un inesperat succés vingué a malmetrer la pau Octaviana de la vila de...

En ella s'afeitava, desde temps inmemorial, per cinch xavets, quan a los barbers los hi psssa per la barretina ferse pagar mitj ralet per son travall.

Premi número 1

Com es molt natural, los vehins de... no s'avingueren ab tant poch enrahonada exigencia, se negaren a pagar y los barbers se declararen en vaga.

Si confabulació y bon acort hi hagué d'una part, no va havernhi menos de l'altra pera resistir, y aixi fou que'ls vehins de... que tenían ó podían tenir pel, decidiren ab brau pit deixarse creixer las barbas, lo qual, ben pensat, era prou ventantjós, puig d'aquell modo lo seu rostre adquiría un sagell de masculinitat marcadíssima y fins un si es no es de marcial.

Lo senyor Alcalde (Deu lo guardi molts anys) que s'afeitava ell sol, lo seu dignissim secretari, que sempre fou desbarbat, y'l molt senyor meu jutge de pau, que de amagatotis convingué en donar a son barber lo mitj ralet exijit, trobaren desapropiadas a mes no poder las llargas barbas de sos adminis-

Premi número 2

la demagogia, tenían, al menos, moltíssima fatxa d'oposició. Així es que cridats los set barbers del poble foren amenassats seriament ab essersustituits per altres de ciutat «que gustosíssims vindrán tenint assegurada clientela tant lluida», digué'l senyor Alcalde.

No degué ser gayre del agrado dels barbers la amenassa quant convingueren cedir; pero ben be's veya que no deixarían de venjarse d'aquest fracás. Fingírense mansos y penedits y

trats, puig, portats d'un zel que sempre fou lo mateix en los diversos y nombrosos goberns que desde 40 anys venían regint, opinavan que las tals barbas desdeyan de la monarquía, y que si no representavan a

feren cridar per lo nunci que, puig que no s'admitía una pretensió creguda per ells de bona fe, dintre de lo just, afeytarían altre vegada per lo arreglat preu de cinch xavets, comensant ja l'endemá que's ce-

lebrava en la vila una gran diada. Per aixó sol, encara deixant apart tot lo demés, fou acullida la noticia per tots los homes de... ab ruidosa alegría, puig no es preocupavan ja poch per haver de assistir als oficis que debían celebrar lo bisbe y canonjes de la catedral vehina, ab aspectes tant fora de mida barbats!

Arriba l'endemá, y de bon matí los barbers comensaren las visitas a sos clients.

Seguim a un de aquells.

Entra a la casa d'un vehí notable y aquest lo reb ab gran cortesía y sense fer alusió a la passada *huelga:* ab tot lo mirament que's deu a l'enemich que de bon grat s'ha sotmés. Lo barber per sa part comensa humilment l'operació rapatoria

Premi número 3

y acaba, ab molta lleugeresa y trassa, d'afeitar la galta esquerra de son client. Després, tot d'un plegat, com si li faltés per acabar alguna cosa que podía haverse descuidat, ó com si n'hi sobrés alguna que de-

manés prompte y necessari expel·liment, s'atura, aixuga la navaja, se la fica a la butxaca, agafa'l barret y se'n va dient:

—Dispensi.

Lo vehí notable resta ab lo cap enderrera, lo coll inclinat y la cara ensabonada esperant, tot xiulant entre dents, que lo barber torni. Pero ¡ca!, passa un quart, mitja hora mortal, durant la que lo vehí notable no ha cambiat de posició per por de que li regali'l sabó que te a la galta, y lo barber no torna. Per fi's decideix a enviar la minyona a casa d'aquest perque veigi si li ha agafat algun travall: lo barber no hi ha pas tornat.

Quant sortí de la casa de son primer client, entrá en la d'un altre ab qui fou repetida ab tots los detalls la mateixa funció; aná després a la de un tercer, a la de un quart, desseguida a la de un quint... y així successivament y a tots deixá en igual situació.

No estavan ma sobre ma los sis barbers restants, sino que tots havían fet ab sos clients respectius la mateixa comedia, resultant que a las deu del dematí, a l'hora dels oficis, quant l'Alcalde esperava a los regidors y demés convidats pera anar a rebre al senyor bisbe, se trobavan tots ells ab la meytat de la barba afeytada, mentres de l'altra penjavan grossas patillas d'enmaranyat y groixut pel.

Y en tant los set barbers, que acabada sa feyna respectiva, s'havían reunit en la pintoresca campinya que envolta a la vila de... esmorsavan a la salut de sos clients ab riallera complacencia.

Alfons Karr

Viladomat

Aquest pintor, que ha deixat artística estela en lo cel del art, nasqué en lo carrer del Bou d'aquesta

capital y fou batejat en la Seo lo 16 d'Abril de 1678, sent fill del daurador don Salvador y una pajesseta de Solsona, nomenada Francisca Manalt. Quaranta dos anys després (1720) se desposava lo nostre biografiat en la basílica de Santa María del Mar, prenent per esposa a Eulalia Ermandía, de la que'n possehí sis fills, un dels quals, lo Joseph, fou també pintor.

Lo carácter de Viladomat era expansíu y ab gran forsa de voluntad, la que's reflectava en sa mirada penetrant y escrutadora. Son cos descansa, desde 1755, época de la seva mort, en la iglesia del Pi, en l'altar de la Verge de Guadalupe, en una senzilla sepultura ó carner de marbre negre, casi ignorada, excepció feta de qui, aymant de las grandesas de la terra, ha anat alguna vegada a filosofar sobre la fossa del gran artista.

Es tradicional que Viladomat pintava més que tres dels més reputats mestres d'aquell temps remot.

Comensá sol la seva carrera artística, sense més ajuda que son privilegiat ingeni; lo que li proporcioná aquella escola propia qu'ha sigut y será l'admiració de las generacións.

Del estol de deixebles que sortiren del aislat estudi del gran mestre, hi ha que fer menció de son fill Joseph, abans dit, y del bergadá (Lo Esperitat).

Aquets son, en globo, los datos biográfichs més importants d'un artista honra de sa patria y de son segle.

J. FONTANALS DEL CASTILLO

Colaboració Infantil

Amor filial

Un día l'Enriquet s'enfadá ab la seva mare y marxá de casa, llogantse de mosso en una casa de pagés.

Feya pochs días d'això, quant l'amo li maná que

anés a buscar un feix de llenya.

Lo dia era rúfol y lo vent tant molestós, que semblava que tallés la cara; una pluja menuda y freda queya pausadament, y no tingué més remey que obeir.

Agafá las cordas, la destral y la manta y s'encaminá bosch endins.

Devia fer cosa de mitja horeta que caminava, quant de sobte sentí una veu fonda y trista, com si demanessin socors.

Apretá l pas y quant sigué al cim del turó mirá abaix lo precipici y fou gran lo susto que tingué.

Vejé estirada en terra a una pobra dona, que tot seguit reconegué per la seva mare.

Sense pensarshi gens ni mica devallá cap al lloch ahont estava la desgraciada, que havía tingut la mala sort de caure.

L'agafá ab molt de cuidado y se la carregá a coll portantla a casa de son amo, ahont fou auxiliada amablement.

Desde aquell dia mare y fill se reconciliaren y a may més se torná a rompre l'armonía entre ls dos.

SEBASTIANET

Pineda, Juny 1904

***

PATUFET, bon PATUFET
la «*Gallina y lo pollet*»
m han fet riurer de debó:
¿me vendrias eix il bret
per passá l rato distret,
jo que só molt bon minyó?

UN NOY ROSSELLO

Com que sempre está jugant
ab lo gat ó be ab lo gos,
li han donat una carbassa
qu es ben be medalla *á hort.*

Jo us prego, bons amiguets que m'honreu ab vostra colaboració, que'm feu lo favor de posar, en tots los originals que me enviheu, la vostra edat al costat mateix del nom. Aixó fará mes meritoria vostra afició y mes estimats vostres coneixements literaris y artístichs.

Sol-lucions

al 1er Concurs de Preguntas

Primera: ¿En qué se sembla'l mar a un plet?

En las costas

—

Segona: ¿Qui es aquell que porta cent arrobas de palla y no pot portar un perdigó?

Lo ríu

—

Tercera: ¿Quin es l'ofici mes repugnant?

Lo de difunts

Quarta: ¿Qué es lo que va de una part a altra sens fer ombra?

L'eco

—

Quinta: ¿Perqué hi portant los sants a las professóns?

Perque sols no hi poden anar

—

Sexta: ¿Qué es lo que va de Mataró a Barcelona y no's mou del puesto?

La carretera

—

S'han rebut 382 targetas postals y ab sentiment dech dirho que en cap d'ellas hi ha las sis respostas corresponents, pro no us enfadeu que tot s'arreglará, perque jo us estimo y no vull veurehos de malhumor.

Ja que ningú ha encertat las sis solucións y no vulguén En Patufet que cap de vosaltres se pensi que aquest Concurs de Preguntas ha sigut una falsa propaganda, dech fer avinent qu'he sortejat las 382 targetas postals pera concedir de totas maneras los premits anunciats y que la sort ha sigut favorable als següents concursants:

PREMIS

Primer: Un estereoscop desmontable junt ab 12 vistas diferents.

A Joseph Monclús, de 11 anys, víu C. Comptesa de Sobradiel, 10, pral., Barcelona.

Segón: Un elegant mirall de tres caras.

A Mercés Ferrer, de 10 anys; viu C. Ribera, 17; Prat del Llobregat.

—

Tercer: Una col-lecció de 10 targetas postals transparents.

A Joseph M.ª de Manresa, 11 anys, viu C. Rambla de Catalunya, 87, segon, primera; Barcelona

—

Dits premis podrant ser recullits desde demá dillúns fins al 26 de aquest mes, tots los dias de las 7 y mitxa a las 8 y mitxa del vespre en aquesta Administració, Rambla de las Flors, 11, entressol.

—

Los que sigan de fora poden delegar a una persona d'aquí pera que en son nom, y acreditant quí es, reculli'l premi.

—

També en lo vinent número publicaré un altre Concurs, desitxant de tot cor que hi sigueu ben afortunats. Los premis serán tres y molt macos.

Endevinallas

Fuga de Consonants

¿.'a.o.. .e.iu .o. a.a
.o..e. .oa. .e .i..
.'a.o.. .e.iu .o. a.a
.'a.. ..i.. y a..i.i.?

Geroglífich

MA MA MA MA
C
FILL FILL
JIS
TU TU

—*—

Endevinalla

Qui la fa no la vol pas
qui la veu no la reclama
y'l que la té ben segur
que tampoch l'ha demanada.

Sol-lucións

corresponents al número 23

Set dias rumiant la mostra
ja arriba fins á cansar,
y mes si la mostra es una
pessa de MADEPOLÁN
Pro es aixís, sigueu pasients
perque LOS XICHS SE FAN GRANS,
y no es cosa barallarse
ni ab en Pere ni ab en PAU.

—

Han enviat la sol-lució exacta
En Lluis Camós, de Palamós.
En Manuel Clavé y Freixas, d'aquí
En Ramon Cambrils, de Tarrasa.
En Olaguer Nolla, d'aquí.
En Peret Simarro, d'aquí.
En Joan Ponsa, d'aquí.
En Juli Arias, de Mataró.
En Joan Camps, de Figueras.

Tip. «ARTE MODERNO» de Vega y Mascaró, Passeig de Gracia, 83, baixos

Visitas d'En Patufet
Al pintor Viladomat
He pujat a veuret
ben de la voreta,
¡oh pintor insigne
d'esplendent paleta!
Del teu segle gloria;
tu n'ets inmortal,
brillarás per sempre
en ton pedestal.
PEP